

11.06.2020

שלום לכולם,

אנו שמחים לבשר לכם כי בג"ץ **דחה מכל וכל** את העתירה שהגישו הארגון הארצי לפיזיותרפיה בישראל והעמותה לקידום הפיזיותרפיה (העותרים) כנגד קיומו של מקצוע הספורטתרפיה בישראל וכנגד קיומם של לימודים אקדמיים המעניקים תואר ראשון (B.Sc.) בספורטתרפיה בקריה האקדמית אונו.

בהרכב של שלושה שופטים – מזוז, וילנר וברון – דחה בג"ץ את העתירה על כל חלקיה וקבע כי על הארגון הארצי לפיזיותרפיה בישראל והעמותה לקידום הפיזיותרפיה לשלם הוצאות משפט למשיבים בסך כולל של 37,500 ₪.

הדיון בעתירה עסק במהותו ומקומו של מקצוע הספורטתרפיה בישראל ובעולם ועל כן אנו מביאים את עיקריו לפניכם:

1. מקצוע הספורטתרפיה הינו משיק אך נפרד ממקצוע הפיזיותרפיה ולו זכאות קיום עצמאית במסגרת מקצועות הרפואה והבריאות. בסעיף 2 לפסק הדין קובע בג"ץ:

"בעוד שתחום הפיזיותרפיה מתמקד בטיפול בשלבים שלאחר פציעה, דוגמת אבחון, טיפול ושיקום, הרי שספורטתרפיה מתמקדת בעבודה על מגרש הספורט – בניית תכנית למניעת פציעות, מתן טיפול ראשוני לספורטאי הפצוע על המגרש וכן השלמת החלקים האחרונים של שיקום הספורטאי לאחר הטיפול הרפואי והפיזיותרפיסטי על ידי ליווי במגרש."

2. ככל שישנם תחומי השקה בין מקצוע הפיזיותרפיה למקצוע הספורטתרפיה – אין בהם כדי למנוע קיומו של מקצוע הספורטתרפיה, כל שכן שחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח – 2008 קובע שישנן הליכים טיפוליים אשר רק פיזיותרפיסט יכול לבצע. בסעיף 17 לפסק הדין קובע בג"ץ:

"שטחי חפיפה ותחומי השקה בין מקצועות, בעיקר באותו תחום במובן הרחב (כגון בתחומי מקצועות הרפואה והבריאות), אינם תופעה חריגה, ובהעדר קביעה לפי סעיף 5 לחוק הסדרת העיסוק של פעולות שיוחדו בחוק רק לבעלי תעודה במקצוע הפיזיותרפיה, אין בחפיפה הנטענת משום פעולה בניגוד לחוק".

3. אין לקבל את העתירה שכן היא מהווה פגיעה בחופש העיסוק של הספורט תרפיסטים. בסעיף 18 לפסק הדין קובע בג"ץ:

"אין גם ממש בטענה לפגישה בחופש העיסוק של העותרים. בצדק נטען מטעם המשיבים כי למעשה העותרים הם המבקשים למנוע או להגביל את חופש העיסוק של זולתם. כאמור, אף אם קיימת חפיפה מסוימת, לעותרים לא נתונה זכות למניעת תחרות, ובמיוחד משהובהר שמדובר בתחומי פעילות שונים בעיקרם".

4. האישור לפעילות החוג לספורט תרפיה בקריה האקדמית אונו ניתן ע"י המועצה להשכלה גבוהה כדין אחרי הליך בדיקה סדור, בירור מול משרד הבריאות ובדיקת תכניות ספורט תרפיה בחו"ל. בסעיף 15 לפסק הדין קובע בג"ץ:

"החלטת המל"ג בענייננו התקבלה, כמפורט לעיל, לאחר הליך בדיקה סדור, ולאחר שהנושא נבחן באופן מקצועי ומעמיק על ידי שני סוקרים מקצועיים מטעם המל"ג, בעלי מעמד מקצועי בכיר, אשר בחנו את הנושא, ערכו ביקור במכללה, דרשו וקיבלו הבהרות לסוגיות שונות שהעלו, והגישו למל"ג את חוות דעתם לפיה יש לאשר את התכנית. בהמשך לכך נבחן הנושא על ידי ועדת משנה של המל"ג וכן על ידי מליאת המל"ג שהחליטו לאשר את התכנית. בנוסף, משהועלו טענות על ידי העותרים, נערכה במל"ג בדיקה נוספת של הנושא - שכללה בין היתר קבלת התייחסות המכללה לטענות, בירור עם משרד הבריאות ובדיקת תכניות ספורט תרפיה בחו"ל - שלאחריה שבו ודנו ועדת המשנה ומליאת המל"ג בנושא והוחלט לעמוד על החלטת האישור".

למרבה הצער, על אף דחיית העתירה על כל חלקיה, אנו ערים לכך כי הארגון הארצי לפיזיותרפיה בישראל והעמותה לקידום הפיזיותרפיה מתקשים לקבל את הדין וטוענים טענות חסרות בסיס בנוגע לעתירה ולהליכים שקדמו לה. אנו מוצאים לנכון להעמיד חלק מטענות אלו על דיוקן:

1. העותרים טוענים כי משרד הבריאות אינו מכיר במקצוע הספורט תרפיה.

באת כוח המדינה טענה בפה מלא בפני בג"ץ כי המקצוע ממילא קיים בארץ מזה כעשור במסגרת לימודי תעודה והמשרד הבריאות אינו רואה שום צורך להסדירו בחקיקה.

2. העותרים טוענים כי המל"ג קבעה שמקצוע הספורטתרפיה אינו מקצוע טיפולי ועל כן אינו דורש התנסות מעשית.

המל"ג מעולם לא טענה זאת ולמעשה ההגדרה שאימץ ביהמ"ש למקצוע כוללת הן את המילה "טיפול" והן את המילה "שיקום" (ראו סעיף 2 לפסק הדין המצוטט מעלה). יתרה מכך, במהלך הדיון הבהירו השופטים לבא כוח העותרים כי אין ביכולתם לנכס לעצמם את המילה "טיפול" בניגוד לחוק.

בנוסף, הטענה כאילו העובדה שסטודנט אינו מקיים התנסויות מעשיות מונעת את השימוש במילה "טיפול" נשללה ע"י שופטי בית המשפט. כשם שחובש מבצע תצפית אקטיבית בטרם הוא מבצע החיאה, כך יכול גם איש מקצוע אחר מתחום הבריאות (כמו ספורטתרפיסט) לבצע טיפול אליו הוכשר על בסיס תצפית אקטיבית.

3. העותרים טוענים כי בעקבות פניותיהם שונו לחלוטין הסילבוסים של תכנית הלימודים בספורטתרפיה וכי התנסויות המעשיות הומרו בתצפיות אקטיביות ובובות תרגול.

לצערנו, גם טענות אלו מופרכות מכל וכל – הסילבוסים לא שונו לחלוטין והתנסויות מעשיות לא היו מעולם חלק מתכנית הלימודים ועל כן לא שונו גם הן.

בין היתר טוענים העותרים כי עוד בטרם הוגשה העתירה היה ברור להם כי היא לא תתקבל שכן קבלתה מהווה פגיעה בחופש העיסוק. הדבר מעלה תמיהה כיצד איגוד מקצועי ועמותה לקידום מקצוע מוציאים הון רב על שכירת שירותי עורך דין מהבכירים שבמדינת ישראל בכסף רב והולכים למהלך אשר בסופו הם מחויבים בתשלומי הוצאות של עשרות אלפי שקלים מכספי משלמי החברים, אם ידוע להם מראש כי הוא נדון לכישלון.

אנו שמחים וגאים להוביל את תחום הספורטתרפיה בישראל ולייצג את העוסקים בתחום. אנו מקווים כי כעת, משהתקבל פסק הדין החד והברור, תיפתח הדלת לשיתוף פעולה בין כלל מקצועות הבריאות.

בברכה,

גד ריבובסקי, יו"ר

העמותה לספורטתרפיה